

NOVĂȚEANUL

Publicație lunară independentă

ORAȘUL NOVACI ❖ Anul XI, Numărul 119 ❖ Joi, 13 Aprilie 2023 ❖ ISSN 2392 – 6961

ORICÂND SPRE ÎNVIERE

Iată-ne, cu voia lui Dumnezeu, parcurgând cea din urmă parte a postului mare. Aceasta stă sub semnul Sfințelor Pătimiri ale Mântuitorului Hristos întru care, în mod tainic, trăim rodul iubirii până la jertfă și încă jertfă prin răstignirea pe Cruce. Dar Golgota nu este decât o punte spre Învierea lui Hristos și învierea noastră. În Vinerea Patimilor, vedem cum omul, creația divină, îndrăznește să ridice mâna asupra lui Dumnezeu și să-L omoare. Acesta este Dumnezeu nostru, Cel ce se lasă omorât de făptura Sa, pentru ca omul să poată înțelege ceva din iubirea Sa negrăită. Înțelegem noi, oare, aceasta? Avem ochii sufletului deschiși ca să putem primi Lumina care hrănește sufletul, încălzește inimile, curăță de patimi?

Săptămâna Sfințelor Patimi începe cu învierea lui Lazăr, minune săvârșită în Betania. În seara aceleiași zile, Maria, sora lui Lazăr, pe când stătea la masă în casă, aduce un vas de alabastru cu mir și îl toarnă peste capul Mântuitorului Hristos. La riposta lui Iuda: „Pentru ce nu s-a vândut mirul acesta cu trei sute de dinari și să îi fi dat săracilor?” (Ioan 12, 5). Mântuitorul răspunde: „Las-o, căci pentru ziua îngropării Mele l-a păstrat” (Ioan 12, 7). În aceste cuvinte este vestită moartea Sa. A intrat apoi în Ierusalim așezat pe mână de asină ca pe un tron căci era împărat. Însă nu peste o împărăție din lumea aceasta, ci peste „Împărăția cerurilor”, cea pe care ne-a vestit-o atât Sfântul Ioan Botezătorul și Mesia Hristos prin cuvintele: „Pocăiți-vă, căci s-a apropiat Împărăția Cerurilor.” (Matei 3, 2). El este împăratul care a biruit nu o împărăție lumească, ci cel mai mare dușman al fiecăruia dintre noi, moartea, și pe stăpânitorul morții care este diavolul. Poporul simplu și-a dat seama, văzând învierea lui Lazăr că este timpul să-L aclame ca pe un adevărat împărat. Au așezat hainele lor ca un covor și, ținând în mâini ramuri de finic ca semne ale biruinței, strigau: „Osana, bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului” (Marcu 11, 9). Acum acceptă

pentru prima dată Hristos să fie aclamat ca rege, chiar dacă împărăția sa este în lăuntrul inimilor și se face cunoscută adâncului din om. Era ultima sa intrare în Ierusalim. O pregătește, pentru că, trimite ucenicii în Betfaghi să aducă mărul de asină pe care stă ca un împărat pe tron. Cuvântul „Osana” înseamnă „Măntuiește, salvează.”. Îl strigau deopotrivă adulții și copiii. Apoi, au mers după el cu speranța că se duce să dea la o parte stăpânirea romană și să urce pe tron ca rege al iudeilor. Dar Mântuitorul Hristos nu merge în pretoriu, ci în templu. Ei îl doreau ca împărat administrativ, El venea să aducă „Împărăția Cerurilor” pe pământ. Nu L-au înțeles și atunci l-au părăsit. Doar pruncii au mers cu Hristos până în templu, aclamându-l. Împlineau proorocia lui David: „Din gura pruncilor și a celor ce sug ai săvârșit laudă pentru vrăjmașii tăi.” (Psalmul 8, Versetul 2). Apoi au pregătit Paștile ca să le consume cu ucenicii. În foisorul unde măcâncă cele pregătite, la masa numită „Cina cea de Taină”, Mântuitorul Hristos ia pâinea, o binecuvântează și o împarte Apostolilor spunând: „Luați, mâncați, acesta este trupul Meu. Și luând paharul și mulțumind, le-a dat zicând: Beți dintru acesta toți, că acesta este Sângele Meu, al Legii celei noi care pentru mulți se varsă spre iertarea păcatelor.” (Matei 26, 26-28). A mers Mântuitorul Hristos în Grădina Ghetsimani și s-a rugat pentru toți cei ce cred în El din toate timpurile. Apoi a fost vândut de Iuda, unul dintre Apostolii Săi și au venit ostașii să îl prindă. Deja era noapte pentru ca poporul să nu se revolte. S-a lăsat prins, întemnițat, judecat și condamnat la cea mai josnică moarte: răstignirea pe Cruce. Atunci au venit la El câțiva elini dintre cei ce se aflau la Ierusalim ca să serbeze Paștile iudaic. Ei au spus ucenicilor că doresc să-L vadă pe Iisus. Răspunsul său a fost: „A venit ceasul ca să fie preaslăvit Fiul Omului.” (Ioan 12, 23).

Preot COCONEȚU ION

Pag. 2

ÎNVIEREA DOMNULUI - SFINTELE PAȘTI

De când m-am născut am avut credință în casă. Bunica și mama respectau toate posturile. Mama mare spunea că pe vremea ei era și luna post. Când m-am mai mărit, am început să conștientizez că omul s-a născut pe Pământ și îi vine sorocul să plece din viață. Asta am descoperit-o cam în jurul vârstei de 12 ani, când a murit Nuțau. Acesta era într-o casă și am mers cu bunica să facem închinăciunea mortului.

În fiecare an sărbătorim cu toții Învierea Domnului, cam de vreo 1.500 de ani. Înainte era credința că omul are suflet și rămâne pe urmă corpul care va intra în pământ. Creștinismul asta propovăduiește: sufletul omului merge în ceruri și oamenii se pot bucura de imaginea sufletului. Este un dat social pe care îl respectăm cu toții.

Vizitând în aceste zile Biserica din Plăieț, am citit ce e scris pe unele cruci: Pienaru din Pianu, Oașu din Oașa, Vințanu din Vinț, Răchiteanu din Răchitele, etc. Se vede treaba că stăpânirile străine i-au forțat pe acei oameni să treacă munții din Ardeal în Oiltenia de Sub Munte. Ce vremuri grele au apucat strămoșii noștri, dar credința nu și-au pierdut-o.

Când eram copil, ai mei făceau curățenie în toată casa în preajma sărbătorilor de Paște. Spălau pardoseala, hainele cu care se îmbrăcau de Paști, ferestrele, ușile, scaunele, dulapurile.

În fiecare joi și vineri dinainte de Paști mergeam la biserică, iar de la Înviere nu lipsea niciunul dintre colegii

Prof. univ. dr. Nicolae VINȚANU

mei de școală. Mai așteptam, cum se mai zice, din picioare și venea altul ca

să-l trezească pe cel pe care-l furase somnul punându-i lumânarea în față. Într-o seară ne-au ținut la școală până la ora 18,00, dar noi tot am ajuns la biserică. Era într-o sâmbătă și fiind pe la începutul lunii mai, deci mai cald, ne-am culcat în cimitir. Oamenii au venit la biserică, ducându-se mai întâi să aprindă lumânare la morți. Trecând pe lângă noi se minunau că n-au mai văzut oameni culcați în cimitir. Numai că trebuia să dormim înainte de a lua Sfințele Paști.

Antropologii spun că oamenii își îngroapă morții de prin anii 80 000 î. H. Treptat s-a născut ideea că ființele umane aveau suflet și corp.

La noi, încă de prin anul 1000 î.H., se spunea că învățatul Zamolxe a fost dascălul poporului dac. Lui i se atribuie și organizarea socială, de la medicamente, hrană până la organizarea statală. Se zice că Zamolxe era din Muntele Cogaion (Hațeg) și venea, cu învățăturile sale, să vadă dacă oamenii se respectă sau nu.

Pag. 2

HRISTOS A ÎNVIAT! Fie ca lumina Învierii să vă umple sufletul de speranță, liniște, bucurie și iubire!
Sărbători de Paști luminate și binecuvântate, alături de cei dragi!

PRIMARUL ORAȘULUI NOVACI
Dr. ing. DUMITRU LEUȘTEAN

Ion C. DUȚĂ

HRISTOS IISUS SPRE SLAVĂ-AI ÎNVIAT

*E bucuria vieții peste tot în lume
(Doar moartea a murit cu iadul său).
Avem de-acum un Împărat de Glorie cu sfânt nume
Ce e Păstorul nostru Sfânt, și OM, și Dumnezeu.*

*În casa mea lumina a pătruns deplină,
Cu bucurie-n suflet lângă Iisus am alergat,
I-am dăruit bujori din inima-mi senină
Și am cântat cu toată viața din grădina
„Iisuse, Doamne, spre Slavă ai Înviat!”*

Pag. 2

Urmare din pag. 1

ORICÂND SPRE ÎNVIERE

Astfel, înainte de pătimirile sale îi primește și pe cei străini de neamul Lui să se împărtășească din Lumina Învierii.

Aceasta este chemarea Sărbătorii Paștilor: „Veniți de primiți Lumina!”. Cel ce crede în Înviere este chemat să aibă curajul de a evada în lumină. Este mai comod să stea omul în întuneric unde nu se pot vedea păcatele: „Oricine face rele urăște Lumina și nu vine la Lumina pentru ca faptele lui să nu se vădească.” (Ioan 3, 20). Din moartea lui Hristos ne izvorăște tuturor Lumina cea cerească. De aceea înțelege, că fără suferință nu ne putem mântui. Omul nu suferă doar atunci când este chinuit. Cel mai greu suferă când se leapădă de patimile sale. Mare luptă este să renunțăm la mânie, la clevetirea celui alt!

Dumnezeu Fiul nu S-a întrupat pentru drepti, ci pentru păcătoși. Nu a suferit ca un neputincios. Iubirea pentru viața dumnezeiască a omului L-a ținut pironit pe Cruce. Noi I-am dat piroane, El ne-a dat sângele iubirii sale. Noi I-am dat moarte, El ne-a dat viață. Această tainică iubire ne-a lăsat să o împlinim și pentru semenii noștri. În loc de ură, iubire, în loc de piatră, pâine. Omul,

când se depărtează de Dumnezeu cade în sine, se izolează. Este mlădița uscată care se aruncă în foc. Când cădem sub povara crucii vieții noastre, ne ajută Hristos să ne ridicăm. Când cădem în noi, trebuie să avem ridicarea pe care a avut-o fiul risipitor, cel ce s-a întors cu pocăință la tatăl său, spunând: „Tată, am greșit la cer și înaintea ta, nu mai sunt vrednic să mă numesc fiul tău. Fă-mă, ca pe unul din argații tăi.” Să fiu ca un argat, dar în casa ta, cu tine. Iată ce este pentru noi, creștinii, Învierea: Iubire, Lumină și Speranță. Noi I-am deschis lui Hristos un mormânt, El ne-a dăruit veșnicia harului. Și azi inimile noastre rodesc uneori spinii gândurilor care însângerează fruntea lui Hristos. Noi I-am dat cunună de spini căci aceștia creșteau în inimile noastre, iar El a făcut din ei Lumină, din Cruce a făcut Altar sfințit cu Sângele Său, iar din trupul său Hrana vieții veșnice.

Dumnezeu grăiește cu noi prin Lumina Învierii Fiului Său. Bucurați-vă în Lumina și Iubirea lui Hristos, Cel ce este și Învierea noastră! Doamne, binecuvântează-I pe toți cei ce cred în Învierea Ta! Hristos a Înviat!

ÎNVIEREA DOMNULUI...

Urmare din pag. 1

Miracolul Învierii este un hotar între viața cu corp și cea fără corp. Se pare că pentru fiecare om, fie sărac sau bogat, rămâne o speranță, speranța că oamenii vor fi egali și fiecare este răspunzător după cerințele vieții prin care a trecut. Chiar ucenicilor lui Hristos nu le venea să creadă, dar s-a adevărit. Așa se întâmplă și la noi ca popor cu marele har al Dumnezeirii. După un post care ține șapte săptămâni după rânduielile bisericești, acum aflăm împreună cu toți românii vestea cea mare – ÎNVIEREA DOMNULUI.

La noi durerile curg, dar tragem totuși speranță. A venit lângă noi războiul dintre Rusia și Ucraina, care a adus scumpiri de tot felul, atât la energia electrică, combustibili, cât și la mărfurile alimentare și industriale.

Pe aici, pe la noi, la jumătatea acestei luni, lumea sărbătorește Învierea Domnului cu harul cuvenit pentru această mare sărbătoare. Să ne bucurăm de această MARE VESTE, cu speranță pentru sănătatea noastră, a întregii Planete.

Paștele, între istorie și tradiții

Învierea este cel mai important moment al calendarului religios și punctul fundamental pe care se sprijină credința creștină. Învierea concentrează speranțele și năzuința umană spre depășirea limitelor și situațiilor care par de neînviș. De la istoria crucificării, la interpretările oferite de religie și la paracticile păstrate în tradiții, Învierea schimbă perspectivele interacțiunii umane obișnuite.

Istoria crucificării

Oamenii de știință au mai multe variante legate de data exactă a crucificării. În general este acceptată ziua de vineri, în ajunul Paștelui ebraic, în ziua 14 Nisan, în anii în care guvernatorul provinciei era Pontiu Pilat (26-36 e.n.). Ca an al crucificării e discutat intervalul 30-33 e.n.. Astfel, printre datele acceptate de istorici pentru crucificare, una dintre cele mai întâlnite este 7 aprilie, din anul 30 e.n.. Cea mai apropiată dată propusă de istorici este ziua de 3 aprilie a anului 33 e.n.

Obiceiuri de Înviere în tradițiile românești

În prima zi de Paște duceam de mâncare la biserică (ouă roșii, brânză, friptură) și mâncam cu toții. Împărțeam cu cei veniți fără mâncare, nota Antoaneta Olteanu, în volumul „Spațiul și timpul în tradițiile românești”, publicat de editura Paideia, în 2018. În noaptea de Înviere, tineretul făcea foc mare în fața bisericii, se adunau și stăteau de vorbă. Oamenii trebuie să ciocnească ouă roșii, de Paște, ca să nu se rătăcească prin pădure sau undeva, au reținut etnologii. Luni, după Paște, feciorii udau fetele și băieții fetele, iar marți fetele udau feciorii și fetele pe băieți. Udatul se făcea prin surprindere, cu apă neînceptută. Fetele erau luate pe sus: așa îmbrăcate și gătite cum sunt, le duc la o fântână, pârâu, baltă sau la un eleșteu din apropiere și acolo toarnă vreo două-trei cofe de apă pe dânsele, ori le cufundă cu haine cu tot înăuntru și le udă. Iar după ce le botează le dă drumul. Cu toate acestea fiecare fată care e astfel udată nu se supără, ci din contră, se bucură, crezând că, întâmplându-i-se aceasta, în decursul anului de bună seamă se va mărita se arată în „Mitologie românească”, volumul lui Tudor Pamfilie. Cine moare în ziua de Paște merge de-a dreptul în rai, căci raiul în acea zi este deschis pentru oricine.

Ajunul Paștelui în tradiții românești

Sâmbăta Paștelui corespunde momentului ritual al facerii pascăi (amplasat uneori și în ziua precedentă) capătă frecvent valențe magice deosebite, prin plasarea într-o cosmogonie originală a gospodinei: fie că trimite la nașterea lui Iisus, fie la moartea lui (prin forma care i se dă aluatului), femeia capătă astfel, prin repetarea unor gesturi foarte vechi, o putere deosebită („când ar ști ea ce putere are atunci!”), care poate să fie valorificată și în gospodărie (ungerea pomilor cu aluat, pentru a le asigura rodirea, semănarea vegetației din grădină în

această zi, pasca specială realizată pentru vite etc.).

Cel de a doilea mare moment ritual este dat de ajunul mării sărbători. Este noaptea când se deschid cerurile, când ard comorile și când, în general, practicile magice de orice fel sunt la ele acasă. Pasca se face de aceea pentru că Iisus Hristos, înainte de a fi prins și răstignit pe cruce, zise învățăceilor săi că până atunci au mâncat cu toții în decursul Paștilor copturi nedospite și nesărate, adică turte sau azime, de acum înainte însă vor mânca copturi dospite și sărate care se vor numi paști. Cea mai răspândită formă care i se dă pascăi este cea rotundă, pentru că se zice că rotunde au fost scutecele cu care a fost înfășat pruncul Iisus; poate să fie dreptunghiulară, pentru că și mormântul în care a fost înmormântat era pătrat sau dreptunghiular.

Cozonac, mai ales cei de formă alungită, se face pentru că sicriul în care a fost îngropat Iisus a avut forma aceasta. „Femeia numai o dată în an poate să bată bărbatul: în Sâmbăta Paștelui. Când ar ști ea ce putere are atunci! Dar ce folos că are mult de lucru și n-are când!” notează Elena Niculiță-Voronca, în „Datinile și credințele poporului român”. Tradiția arată că sâmbăta spre duminică oamenii nu dorm, ci fac un foc în curți sau pe dealul din apropierea bisericii, care ține până la

miezul nopții. De la miezul nopții merg la biserică, la slujbă. Alteori focul este întreținut de flăcăi până în zori. Se crede că în noaptea de Sf. Paști, pe la miez de noapte, se deschide în fiecare an cerul. De aceea trebuie a priveghea în noaptea aceea și, dacă vede cineva cerul deschis, apoi va primi de la Dumnezeu tot ce ar cere.

Tradiția mesei de Paște

După ce gustă din pască, ouă și celelalte alimente sfințite, mănâncă. După masă se ciocnesc ouăle: întâi soții, apoi copiii cu părinții, părinții cu celelalte rude etc. Se crede că toți cei ce ciocnesc unul cu altul se vor vedea pe cealaltă lume. Omul căruia oul se ciocnește sau se sparge primul este mai slab și va muri mai curând. Cel căruia i s-a spart oul trebuie să-l dea celui cu oul mai tare. Se pot ciocni ouă roșii până a treia zi după Paști, până în ziua de Ispas sau chiar până la Duminica Mare.

De la Duminica Mare până la Paștele următor nu se ciocnesc ouă roșii. În ziua întâi ciocnesc numai în vârf, iar în celelalte zile și cu partea cealaltă; marți nu se mai ciocnesc, numai de Sf. Gheorghe și de Ispas. La Paște, luni, marți, ieșeau femeile la porți cu ouă roșii, vin, gogoși, colaci, cozonac și împărțeau. Se împărțeau ouă roșii, colaci, cozonac, acasă. La biserică, colivă, colaci, fasole sleită cu ceapă prăjită deasupra.

Învierea continuă și obiceiurile, la fel

În prima și a doua zi de Paști se face hora de pomană, la care morții vin și privesc până asfințește soarele. Celui decedat, flăcău ori fată, îi sunt menit trei hore; familia împarte în timpul jocului ouă roșii, dulciuri, băutură, buchețele de flori, batiste, legături de cap, prosoape, ștergare. Dacă vrei să știi dacă ești cu noroc, ia un ou roșu fiert sfințit din ziua de Paști, pune-l deoparte, păstrează-l până la anu în ziua de Paști și atunci sparge-l: de va fi gol, n-ai noroc; de va fi plin, ești cu mare noroc, arată Artur Gorovei în „Credinți și superstiții ale poporului român”.

Sărbătoarea Paștelui simbolizează astfel bucurie, lumină și speranță. Credincioșii din întreaga lume primesc marea sărbătoare a Paștelui cu iubire, împlinire sufletească și veselie. De asemenea, este și un prilej de reuniune cu membrii familiei, când se lasă deoparte grijile și problemele de zi cu zi, iar gândurile se îndreaptă către fapte bune și recunoștință.

Prof. Alina Ramona ȚICU

Primăria Orașului Novaci – ritm intens pentru respectarea termenelor de execuție a proiectelor aflate în lucru

Suntem la mijlocul lunii aprilie. Deși timpul a fost nefavorabil în ultima perioadă, la Novaci au continuat în ritm susținut lucrările de gospodărire a orașului.

După cum ne informează Primarul Orașului Novaci, dr. ing. Dumitru Leuștean, toate proiectele aflate în lucru pe raza orașului se desfășoară conform graficelor de execuție, în așa fel încât obiectivele prevăzute în proiecte să fie date în folosință la termenele stabilite. Astfel, se lucrează intens la finalizarea proiectului privind rețeaua de transport în comun în orașul Novaci, cu autobază la Novaci și autogări la Novaci și Râncă.

Tot în ritm susținut se lucrează la regularizarea râului Gilort, pe primul

tronson, urmând ca lucrarea să se extindă pe încă două tronsoane.

De asemenea, se lucrează intens la construcția blocului ANL, precum și la amenajarea Centrului de Artă și Creație, în clădirea fostului Centru de Plasament Novaci, și a Centrului pentru tineret-pasaj pietonal și loc de joacă la Pociovaliștea.

Tot la Pociovaliștea se lucrează intens la extinderea școlii, în așa fel încât odată cu începerea noului an școlar 2023-2024, cursurile să se desfășoare într-un singur schimb.

Sunt și alte lucrări în desfășurare, dar despre toate acestea, în numărul următor al publicației novăcene.

Constantin DĂRVĂREANU

PROIECTUL ERASMUS - L' ART A L' ECOLE „CREATIVITE CHEZ LES ENFANTS”

Miercuri, 5 aprilie 2023, la Școala Gimnazială Novaci, Structura Pociovaliștea, a avut loc activitatea finală din cadrul Proiectului Erasmus, L' ART A L' ECOLE, „CREATIVITE CHEZ LES ENFANTS”, coordonat de doamnele învățătoare Delia Popa și Simona Constantinescu. La activitate a participat și Primarul Orașului Novaci, dr. ing. Dumitru Leuștean.

Liceenii novăceni – mesageri ai valorilor culturale locale

Doar anul acesta, până în prezent, liceenii novăceni au dat dovadă de seriozitate nu doar în ceea ce privește rezultatele deosebite obținute la concursurile și olimpiadele școlare, ci și referitor la implicarea acestora în diverse proiecte și activități culturale, fie ele derulate la nivel local, fie județean sau național. Există un număr mare de elevi înscriși la Ansamblul Folcloric „Nedeia” al Casei de Cultură Novaci (din clasele IX-XII). Dragostea pentru dans este suficient de bine consolidată astfel încât să promoveze cu succes folclorul local. De fiecare dată când elevii noștri participă la aceste activități ne împărtășesc nu doar impresii personale, ci și detalii legate de munca din spatele scenei. Și, cum îmi place mie să spun, fără muncă nu se clădește nimic! Nici măcar promovarea zonei Novaciului nu s-ar fi putut realiza în această deosebită manieră fără ajutorul elevilor, căci ei, prin frumusețea, exuberanța și vivacitatea lor reușesc să atragă privirile tuturor, nu doar locuitorilor micului nostru oraș de munte.

După cum spuneam, munca este pe măsură, însă totul pare mai simplu

mai multe apariții TV, în presă sau pe site-urile de socializare? Personal, am urmărit cu interes această activitate de promovare din partea tuturor elevilor Liceului Teoretic Novaci și am observat că doar de la începutul anului și până în prezent au avut loc nu mai puțin de 15 apariții ale întregii echipe. Acest lucru mă bucură și mă face să realizez că există o speranță „de bine” pentru viitorul comunității novăcene. Dintre cele mai importante, amintesc: participarea, în luna ianuarie, la emisiunea „Neatza cu Răzvan și Dani”, „Acasă la Stâna Ștefanu”; participarea, în luna februarie, la evenimentul dedicat sărbătoririi Zilei de Dragobete (eveniment apărut la Telejurnalul regional prezentat de doamna Simona Mușuroi pe TVR Craiova); participarea, în luna martie, la spectacolul dedicat femeilor novăcene cu ocazia zilei de 8 martie (spectacol care a reunit trupa de balet și soliștii Ansamblului Profesionist „Doina Gorjului”); participarea, tot în luna martie, la emisiunea de divertisment de la Pro TV, „La Măruță” (tot alături de Ansamblul Profesionist „Doina Gorjului”).

Speranța, bucuria și încrederea în

atunci când există nu doar coordonatori inimoși, cum sunt Elena Basarabă și Popescu Petre, ci și oameni care au înțeles ce înseamnă promovare locală, precum domnul primar și reprezentanții autorităților locale care oferă sprijin necondiționat Dincolo de sensul său de bază, „a promova” o zonă înseamnă, în special, a crede cu tărie în valorile sale culturale. Și cum altfel s-ar putea dezvolta zona noastră a Novaciului dacă nu prin cât

propriile forțe sunt cuvintele care-l definesc pe liceanul novăcean implicat în toate activitățile de promovare a zonei noastre locale. Îmi rămâne doar să sper că el va fi, în continuare, stâlpul de rezistență al comunității novăcene și că va da sens folclorului și arealului păstoresc din zona Novaciului.

Prof. Alina Ramona ȚICU
Director Liceul Teoretic Novaci

Ion C. DUȚĂ

L-AI CUNOSCUȚ?

*L-ai cunoscut pe Cel pe care
Să Îl slăvim? Pe Sfânt Iisus?
În clipa ta de disperare
El e cu tine și e sus.*

*Cunoaște-L! Strigă-L că El vine
În orice ceas, din orice zi!
Doar tu să vrei să mergi cu Sine
Și să-L iubești! El va veni!*

*El te ridică și-ai să vezi
Că e cu tine la nevoie,
Că ești ființă și să crezi
Că spre-a cădea El nu-ți dă voie.*

*El este totul și în toate
Fiind El Dragoste, Iubire!
De ești cu El, totul se poate
Și încă dincolo de fire!*

Pe 23 aprilie, românii sărbătoresc SFÂNTUL GHEORGHE. Fie ca toate împlinirile frumoase, sănătatea și spiritul acestei zile să vă însoțească pretutindeni!

LA MULȚI ANI, tuturor ce poartă numele Sfântului Mare Mucenic Gheorghe!

PRIMARUL ORAȘULUI NOVACI
Dr. ing. DUMITRU LEUȘTEAN

PLAGIATUL (COPIATUL) – O PLAGĂ A SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT ROMÂNESC

Cine încurajează de fapt în prezent plagiatul, este o întrebare la care trebuie să reflectăm cu toții și să găsim un răspuns adecvat.

Mulți aruncă vina pe internet și pe realizările inteligenței artificiale. Deși aceste cuceriri remarcabile ale zilelor noastre pot oferi răspunsuri rapide și ușoare la multe întrebări, ele nu dezvoltă abilități de gândire critică și de rezolvare a problemelor care sunt esențiale și importante pentru reușita din învățământ pe tot parcursul vieții.

Panica la nivelul tuturor instituțiilor de învățământ pare deja instalată – frica de plagiat (de copiat) existentă de fapt de multă vreme s-a accentuat odată cu noile cuceriri ale inteligenței artificiale întrucât noua tehnologie facilitează trișarea.

Când e mai ușor să găsești un răspuns la o problemă folosind internetul, nu îți mai bați capul cu statul prin bibliotecă, copiezi informația care primestă de-a gata, nu ți se mai fixează în cap, dar te ajută să te descurci. Internetul duce astfel la fușareală și la o aparentă instruire și educație. Internetul îi face pe elevi și pe studenți superficiali și dornici doar să ia o notă de trecere fără prea mari eforturi. Acest lucru se întâmplă pentru că de fapt societatea în care trăim încurajează furtul propriei căciuli.

Astăzi instituțiile din sistemul de învățământ – școala și universitatea s-au transformat în societăți comerciale (de afaceri) insuflând nu ideea de cultură, ci de tranzacție comercială.

Astfel primate și înțelese lucrurile, mediul școlar și academic în sine este parte a problemei plagiatului. Plagiatul nu este așadar o problemă tehnică, ci una care ridică întrebări cu privire la funcționarea întregului sistem de învățământ. Elevii și studenții nu consideră copiatul ca fiind un furt pentru că au impresia că așa funcționează de fapt sistemul. Ei nu fac altceva decât să joace după regulile jocului în care s-au prins încă de pe băncile școlilor generale.

Elevii și studenții nu mai sunt tratați ca subiecți de învățare, ci mai degrabă ca un soi de clienți ai sistemului de învățământ, drept consecință au ajuns să privească relația cu școala din această perspectivă nu printr-o necesitate de formare care să le deschidă dorința pentru studiu și învățare.

După cum se știe, orice client caută un târg bun, nu stimulare intelectuală. Pentru ei nu contează decât nota pe care o obțin la o lucrare sau la un examen. Sistemul nostru de învățământ îi încurajează pe elevi și studenți să urmărească rezultatele cuantificabile și nu formarea și realizarea lor profesională. Atât școlile cât și universitățile au devenit astfel unități de prestări de servicii didactice și educative, ele însele fiind notate și apreciate pe criterii cantitative cuantificabile. Rezultatele obținute de elevi și studenți contează foarte mult la aprecierea și ierarhizarea unităților de învățământ, în special a universităților.

Finanțarea de la buget a instituțiilor de învățământ de toate gradele în raport cu numărul de elevi și studenți și în funcție de rezultatele finale ale acestora determină o scădere a nivelului de exigență a cadrelor didactice și în final a calității absolvenților.

Astfel primate și înțelese lucrurile e de așteptat ca nivelul calității sistemului de învățământ să scadă încontinuu cu toate consecințele ce decurg pentru întreaga societate.

În timp ce profesorii se plâng din ce în ce mai mult de calitatea tot mai slabă a elevilor și studenților, de faptul că aceștia nu mai sunt motivați să învețe, crește aproape exponențial numărul de diplome care le atestă acestora pregătirea.

Cerința tot mai mare pentru diplome de licență chiar și în locuri de muncă unde nu e nevoie de așa ceva este un fenomen extrem de răspândit. Azi ești angajat tot mai greu fără diploma de licență pe un loc de muncă pentru care până de curând aveai nevoie în primul rând de abilități și experiență. Numărul mare de

absolvenți cu studii superioare a devenit o problemă majoră pe piața muncii.

Cine sunt beneficiarii acestei inflații de diplome? Singurele care beneficiază de numărul mare de studenți și deci, de diplome, sunt în primul rând instituțiile academice care și-au dublat sau chiar triplat numărul de locuri după anul 2000 și care și-au diversificat nomenclatorul de specializări fără a ține seama de cerințele reale ale pieței muncii. Inflația de diplome este cauzată mai ales de faptul că azi o diplomă universitară se obține mult mai ușor decât se obținea în trecut.

Facultățile și universitățile au astfel un număr din ce în ce mai mare de absolvenți indiferent de pregătirea reală a acestora, iar aceasta duce la o presiune enormă pe piața muncii mai ales în domeniile cerute și bine plătite. Conducerile facultăților și universităților fac tot ce e posibil pentru a crește numărul de studenți care le asigură astfel norme pentru cadrele didactice și o finanțare mai bună, iar în final o apreciere mai bună în sistemul de ierarhizare.

Obținerea cu mai multă ușurință a unei diplome universitare fără ca aceasta să aibe acoperire în nivelul de pregătire al absolvenților le creează acestora falsa impresie că sunt specialiști în domeniile respective, când de fapt nivelul lor de pregătire este submediocru. În acest fel ei aglomerează piața muncii în unele domenii și emit pretenții de încadrare și de salarizare fără acoperire în pregătirea lor profesională.

O mare parte de vină în extinderea și acceptarea copiatului și deci a plagiatului o au în primul rând cadrele didactice care de dragul asigurării normelor didactice fac rabat la pregătirea elevilor și studenților acceptând fraudă la examene și la evaluare. Tot atât de vinovate sunt și conducerile instituțiilor de învățământ care din aceleași considerente acceptă direct sau indirect scăderea exigenței și fraudarea sistemelor de evaluare.

Plagiatul nu se manifestă numai la nivelul doctoratelor, el este prezent sub alte

forme și sub alte manifestări încă din școala generală și se accentuează și diversifică la gimnazii, în licee și în învățământul superior.

Atâta timp cât școlile și universitățile sunt considerate unități de prestări de servicii în domeniul învățământului, situația va continua, se va diversifica și accentua. O altă aberație care afectează prestigiul cadrelor didactice și calitatea actului de învățământ este și aceea a aprecierii cadrelor didactice pe baza evaluării lor de către studenți. La noi nu e de ajuns că notele profesorilor sunt de cele mai multe ori fără acoperire în știința în capul studenților, dar pe deasupra studenții au dreptul de a da calificative profesorilor în virtutea unei răsturnări incredibile a logicii didactice. Nu profesorii evaluează studenții, ci studenții profesorii.

Dacă într-o societate normală acest lucru este corect, normal și binevenit, în condițiile nivelului de conștiință a studenților de la noi, care nu urmăresc decât obținerea cu orice preț a unei diplome, acest mod de abordare este neavenit. La noi se știe că cei mai apreciați profesori sunt cei care au ca singură grijă ca la examen să nu promoveze mai mulți studenți decât s-au prezentat și, dacă se poate toți cu note mari.

Una din preocupările actuale ale învățământului din România, mai ales la nivel liceal și universitar este aceea a abandonului școlar.

Masificarea învățământului liceal, când s-au înființat licee în aproape toate comunele mai răsărite și în toate orașelele din țară și a celui universitar când au apărut facultăți și filiale ale unor universități în multe orașe în care nu există nici măcar un liceu mai de Doamne ajută și când admiterea se face pe bază de dosar este de așteptat ca numărul studenților care abandonează studiile chiar din primul an să fie foarte mare.

Aprilie, 2023

Prof. univ. dr. ing. Dumitru Romulus TĂRZIU

PREISTORIA OLTENIEI DE SUB MUNTE

Olenia este denumirea unei provincii istorice a României care în decursul timpului și-a dezvoltat o conștiință geografică și o istorie proprie. Cu mici excepții, provincia respectivă a avut ca limite naturale râul Olt, la est, Carpații Meridionali, la nord și vest și fluviul Dunărea, la sud. Denumirea sa vine de la râul Olt, cunoscut în antichitate sub numele de Alutus.

Oferind condiții prielnice de trai, zona respectivă a fost locuită din cele mai vechi timpuri. Numeroase descoperiri despre omul preistoric s-au făcut aici. Ele sunt considerate de oamenii de știință printre cele mai vechi din Europa.

Primele investigații asupra preistoriei României au fost făcute la sfârșitul secolului al XIX-lea, de către arheologul Teohari Antonescu, absolvent al Școlii Germane de Arheologie de la Atena și profesor la Iași, urmat de câțiva cercetători străini.

În anul 1897, acesta identifică

peșterile de la Polovragi și Baia de Fier ca locuri unde a trăit omul preistoric.

Între anii 1916-1920, arheologul Ion Andrișescu, devenit ulterior director al Muzeului de Antichități din București, face primele săpături metodice, punând în evidență „bogăția, varietatea și caracterul specific sub înfățișarea cărora se prezintă Olenia de-a lungul vremurilor preistorice, ca și în cele ulterioare, istorice”.

După numai șase ani, Constantin Nicolăescu-Plopșor, membru corespondent al Academiei Române descoperă primele picturi rupestre în grottele „Muierilor” și „Părcălabului” de pe malul drept al râului Galbenul, a căror vechime era plasată la peste 10.000 de ani.

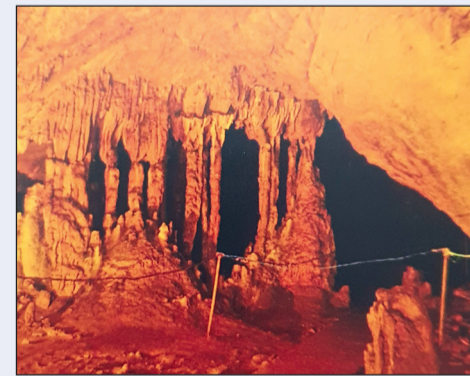
Una dintre figurile umane desenate aici este reprezentată în deplasarea spre înainte, purtând pe cap podoabe de tip „pene de pasăre”, specifice comunităților preagricole.

Este de menționat faptul că pictura din Peștera Muierilor (Baia de Fier) a fost

supusă în epocă unor expertize de laborator, confirmându-se autenticitatea ei. Urmele civilizațiilor bronzului și fierului, întemeiate pe păstorit și pe cultivarea cerealelor sunt la fel de prezente în arealul respectiv, descoperirile arheologice din localitățile Polovragi, Vaideeni, Baia de Fier ș.a. fiind edificatoare în acest sens.

Folosirea datărilor cu radio-carbon a cauzat o adevărată revoluție în concepția despre nașterea și declinul celor mai timpurii civilizații ale Europei.

Cercetări ca cele întreprinse de Universitatea Californiei din Los Angeles (UCLA) au ajuns la concluzia că în mileniul V î.e.n. în Europa nu era locuit decât Spațiul Carpatic. Concluzii aproape identice au formulat și cercetătorii Universității Cambridge (Marea Britanie) care consemnează că „începuturile civilizației și culturii europene s-au născut în zona Carpaților”, mai exact în regiunea delimitată de Carpații românești și Munții

Dinarici, areal denumit „centrul carpatodanubian”. Analiza ansamblului mărturiilor despre preistoria României, arată că pe teritoriul său au fost puse în evidență câteva zone, în care continuitatea, prin suprapunerea de culturi și elemente de legătură între epoci poate fi demonstrată științific.

Singura dintre acestea care oferă însă perspectiva continuității de locuire depline într-un areal bine definit este Olenia.

Gen. Magistrat (R) PETRE SIMILEAN

POLIȚIA ROMÂNĂ – LA CEAS DE SĂRBĂTOARE

„Poliția este o școală în care se poate pregăti cineva admirabil de bine pentru viața publică” - Vasile Lascăr

Poliția Română a aniversat la 25 martie a.c. 201 ani de când, în 1822, domnitorul Grigore Dimitrie Ghica a înmănat primul drapel al Agiei lui Mihăiță Filipescu, pe atunci vel-agă în București, respectiv conducătorul militar al poliției. Alegerea acestei date este legată de simbolul creștin al Bunei Vestiri aflat pe primul steag al Marii Agii, simbol ce a fost preluat și pe actualul drapel al Poliției Române.

Astfel, ziua de 25 martie este socotită a fi Ziua Poliției Române, iar pentru mine și toți cei care am slujit țara sub arma poliției este un prilej de mândrie, oricare ar fi ziua în care Poliția Română este sărbătorită.

Da! Pentru că aproape 40 de ani am fost polițist. Meseria de polițist m-a smuls de lângă părinți, m-a deturnat, preluându-mă de pe băncile liceului, m-a smuls din brațele familiei pe care deseori am neglijat-o pentru a nu rata diversele misiuni, m-a depărtat de multe dorințe și poftă, dar mi-a dat superbe trăiri și împliniri. Persoana mea s-a cufundat cu cea a polițistului Staicu de la soldat până la general, în toată această perioadă desfășurând activitate de poliție preponderent judiciară, în lupta cu acel A.N. proverbial care face parte din viața judiciaristului: îl urmărește, îl însoțește la birou, pe drum, la masă, în somn, îl indispune, îl obsedează, îl coboară în infern, dar îl urcă deasupra tuturor și-l poartă prin ceruri când a fost identificat.

De câte ori am trăit asemenea momente înălțătoare! Pașii îmi zburau pe deasupra caldarâmului cu tot ce ține de el: clădiri, copaci, colegi de la alte formațiuni, comandanți, procurori, miniștri, generali, prim-secretari. Zburam prin ceruri, iar Dumnezeu eram noi, judiciariștii!

Cu scuzele de rigoare pentru că nu pot cuprinde un număr mare de nume, acum, la ceas aniversar, simt nevoia să reamintesc numele unora dintre gloriile poliției judiciare, cum se numea înainte (a nu se confunda cu cei de poliție judiciară de azi, care pot fi socotiți mai degrabă polițiștii de cercetare penală), polițiști pe care i-am cunoscut ori cu care am trudit.

Așadar, să învățăm cu toții de la ei și să ridicăm pălăria în fața unor polițiști de excepție cum au fost (ordinea este aleatorie): col. Gh. Pânișoară din Gorj, cel care mi-a pus condeiul de judiciarist în mână, col. Sîntea, col. Ghițescu, col. Florescu Manon, toți din IGP, col. Bădoiu de la Deva, col. Saulea și maiorul Predoiu de la Ploiești, col. Băldeanu de la Cluj, col. Marinică „pumn de fier” de la Craiova, cel care a pus ordine în tagma țiganilor, maiorul țigan Bițu, de la Constanța, polițist de excepție priceput și cinstit, Cpt. Folică de la Petroșani, care cunoștea pe viu toți hoții din Valea Jiului, fost subofițer din vechea poliție, păstrat în noua miliție tocmai pentru valoarea lui deosebită, făcut ofițer și pus șef peste judiciarul din Valea Jiului. Mă opresc pentru că șirul numelor celebre din Judiciarul Poliției Române este de ordinul sutelor, poate chiar trece de câteva mii.

Și, chiar dacă i-am lăsat la urmă, să nu-i uităm pe gorjenii mei dintre care citez în ordinea în care i-am cunoscut: lt. col. Ion Șoldea – primul polițist din comanda unității cu care am luat contact când am fost încadrat în poliție și cu care am lucrat apoi peste 15 ani, maior Pardos – cel cu care, preluându-i sectorul, am parcurs abc-ul muncii de judiciar, maior Gh. Viorel – un judiciarist pur sânge care, mergând pe stradă, selecta hoții după mers și privire. Spunea: îl vezi pe-ăla?, urmărește-l să vezi cum bagă mâna în buzunar! Apoi, cpt. Lepădat Pompiliu – colegul căruia i-a fost tăiat gâtul la un flagrant, a devenit inapt serviciului de polițist și a fost scos de tână din meserie ca, lt. col. Pânișoară – primul meu șef de serviciu judiciar, idolul meu profesional, col. Iosif Petruța – primul meu comandant de poliție, col. Nițu – șeful de județ provenit din judiciar, în mandatul căruia judiciarul gorjean era adevărata regină a miliției gorjene, maiorul Deca Petre și cpt. Jean Ceareanu – spaima țiganilor, maior Bălă,

cpt. Vezure, subofițerii: plt. maj. Tunsoiu, plt. maj. Rujan, plt. maj. Gh. Staicu, plt. maj. Asztalos, plt. Caragea, plt. maj. Turturea – cel care stăpânea parcul de te puteai plimba în voie și la orice oră, plt. maj. Uzeir Mustafa – turcul bun la toate, apoi mai noii mei colegi de judiciar cu care am realizat performanța de a nu lăsa nici-un caz grav nedescoperit, incluzând aici omorul, tâlhăria, violul etc.: căpitan I. Burghiu – un splendid profesionist și bun coleg, mr. Manole Ghimiși, cel cu care am „scos” cele mai grele AN-uri, cpt. Vali Mogoe, cpt. Baroianu, lt. maj. Roșca, lt. maj. Petrescu, cail năzdrăvani cu pur sânge judiciar, lt. Belgiu, cel în mașina căruia l-am „adăpostit” pe medicul legist șef al județului, mr. Oprița, cu cel mai vechi stagiu în judiciar din țară sau, lt. maj. Gică Stoica, azi cu toții în pensie cu grad de colonel.

„Onoare și recunoștință!” celor ce nu mai sunt, „La mulți ani!” celor care mai suntem, „Felicitări, putere de muncă și la mulți ani!” celor care mai țin astăzi steagul sus, de Ziua Poliției Române!

Revenind la ziua de 25 martie ca fiind Ziua Poliției Române, aș aduce în discuție câteva aspecte, „grație” diverselor autorități care hotărăsc data nașterii unei entități, adică o stabilesc după cum le convine trecând peste orice evidențe. Lectura acestor date ne dă certitudinea că Poliția Română vine din istorie, ba chiar, în 1848 întâlnim Instituția Șefului Poliției Capitalei. În structurile polițiste au funcționat ispravnici, dorobanți, vătășei, scăunași, gornici, panduri, plăieși, etc., pentru ca, după adoptarea Regulamentului polițaiului maister 1832, a legii poliției rurale din 1866, a diverselor legi care au urmat până în ziua de azi, în poliție să acționeze jandarmii, polițiștii, milițieni, iarăși polițiști, ofițeri și subofițeri de poliție, mai nou agenți, inspectori, comisari sau chestori de poliție.

Care din aceste date istorice ar putea fi cea mai importantă așa încât să fie socotită ca act de înființare și să fie sărbătorită drept „Zi Națională a Poliției”, e mai greu de stabilit, iar eu nu am puterea de decizie ca să o stabilesc. Nu sunt promotorul unor evenimente precum cele din 1944 ori 1989 ca să schimb eu istoria. Asemenea decizii se iau de către grupul politic temporar la putere după cum îi este interesul trecând peste orice evidențe.

Dar nici nu cred că desemnarea Zilei de 25 martie este cea mai bine aleasă.

Iată câteva argumente:

Cu mult înainte de 1990, imediat după acel 30 decembrie 1947, când România a devenit Republică, sărbătoream la 23 ianuarie „Ziua Miliției”, pentru că la 23 ianuarie 1949 se născuse noua instituție, „Miliția”, prin preluarea termenului rusesc în locul termenului nostru tradițional „Poliția”, de parcă până atunci n-ar mai fi fost poliție, iar hoții nu s-ar fi numit tot hoți. Toate instituțiile au căpătat, după 1947, un nou act de naștere. O decizie cel puțin comentabilă, după părerea mea!

Apoi, când „marele conducător” a mai revenit cu picioarele pe pământ și dorea să-și înfigă numele în istoria României, a descoperit că Ziua Poliției trebuie să fie „25 iunie”. S-a avut în vedere că, la 01 aprilie 1903, ministrul de interne Vasile Lascăr prezenta în parlamentul țării „Legea pentru organizarea Poliției Generale a Statului” care a fost promulgată ulterior prin Decretul Regal nr. 1330, rămasă în istorie „Legea lui Vasile Lascăr”

Aș încerca să cred că, cel puțin în această privință, n-a greșit. Sărbătoream „Ziua Poliției Române” la 25 iunie pentru că atunci Poliția Română, a devenit „Poliția Generală a Statului” și nu că așa a hotărât nea Nicu.

După evenimentele din decembrie '89, totul trebuia schimbat. „Să nu se mai audă de nimic din epoca...”, știm noi cum i se spunea, chiar dacă au mai fost și lucruri bune. Și așa s-au gândit că Poliția Română

ar fi luat ființă la altă dată, adică atunci când Domnitorul Ghica a înmănat primul drapelul al Agiei lui Mihăiță Filipescu, vel-agă în București. De fapt, după decembrie '89, ca și după 1947, au fost schimbate și multe alte „zile de naștere” ale unor instituții naționale precum cea a sănătății, cea a ceferiștilor etc., inclusiv Ziua Națională a României.

Mi se pare total greșit acest gen de decizii, ca să nu mă mai refer și la inexactitățile istorice și la confuzia ce se produce asupra istoriei. După o așa gândire ar însemna că Ministerul de Interne s-a născut în ianuarie 1990, când l-a înlocuit pe cel anterior, Ministerul Afacerilor Interne, a renăscut când a preluat și administrația lui Cozmâncă și s-a numit Ministerul Administrației și Internelor, s-a mai născut odată când a devenit MIRA țării sub guvernul Tăriceanu, din decembrie 2008 a redevenit Ministerul Administrației și Internelor, apoi din nou Ministerul de Interne, iar acum avem un nou MAI. Care o fi ziua națională a acestui minister, ca să mă refer doar la instituția pe care o cunosc cel mai bine?

Am făcut această divagație pentru a sublinia că ziua de naștere a Poliției Române poate fi oricare alta care vine din istorie, fie chiar 25 iunie 1903 când a fost adoptată „Legea pentru organizarea Poliției Generale a Statului”, poate chiar ziua de 4 nov 1860 când, prin Legea lui Cuza, s-a legiferat „organizarea poliției, dar nu ziua în care Agia din București a primit steagul de mare unitate. Agia din București era doar o structură cu competențe locale, nu naționale.

După o așa logică ce dată este mai importantă, cea în care te naști și primești certificatul de naștere sau cea în care, la 14 ani, primești cartea de identitate, adică, în cazul nostru, înființarea agiilor din vremea Basarabilor sau data când, după zeci și sute de ani, Agia din București, deci, nu din România, a primit steagul de mare unitate?

Să înțelegem, oare, că Agiile din timpul lui Mihai Viteazu, Guardia municipală din 1848 sau Poliția organizată prin Legea lui Cuza nu aveau steag?

Și dacă, totuși, pun la îndoială pe acest 25 Martie ca fiind cea mai reprezentativă zi a Poliției Române, să spun și părerea mea. Prin urmare eu consider că ziua de 25 iunie 1903 poate fi cea mai importantă. Atunci, prin Legea lui Vasile Lascăr, s-au pus bazele poliției moderne și poliția a devenit Poliția Generală a Statului!

Iată ce spunea Vasile Lascăr în discursul său la adoptarea Legii pentru organizarea Poliției Generale a Statului”.

„Să facem toate sacrificiile ca poliția să fie într-adevăr pavăza ordinii și siguranței statului. Ofițerii de poliție trebuie să fie adevărați magistrați; să aibă cunoștințe juridice, să cunoască organizarea administrativă, legile privitoare la toate măsurile de poliție ale statului”. „La noi, cuvântul poliție și comisar este desconsiderat și este nevoie să faci pe cineva să-l ridice deocamdată la înălțimea cuvântului de procuror; dar tocmai pentru că este așa de jos, scăzut, trebuie să-l ridicăm la nivelul la care trebuie să se afle. În alte țări, nu numai că acest cuvânt este respectat, dar oamenii însemnați, care au ajuns Președinți de Consiliu și Președinți de Cameră, și-au început cariera în poliție. Lucrul, de altminteri, nu e deloc surprinzător, fiindcă de nicăieri nu poate studia și cunoaște cineva mai bine societatea, cu toate părțile ei bune și rele, decât din poliție. Este o școală în care se poate pregăti cineva admirabil de bine pentru viața publică”.

Cât adevăr! Dar, să ne revenim, oricare ar fi ziua în care Poliția Română este sărbătorită, pentru mine și toți cei care am slujit țara sub arma poliției este un prilej de mândrie și să ne bucurăm.

La mulți ani, Poliție Română!

General de poliție * dr. ION STAIU
25.03.2023

Oameni care au fost...

Ing. GHEORGHE CUȚULIGA

Cu doar patru zile înaintea apariției nr. 119 al publicației „Novăceanul”, s-au împlinit 10 ani de la trecerea în neființă a celui care a fost ing. Gheorghe Cuțuliga, un om al locului care de-a lungul vremii a făcut multe lucruri bune pentru comunitatea novăceană.

M-am tot gândit cum să scriu despre acest om care a fost, pur și simplu, o enciclopedie. Un om înzestrat cu o memorie de invidiat, un om care zi de zi, zeci de ani, a consemnat zilnic tot ceea ce s-a petrecut în viața oamenilor și comunității din care a făcut parte. Un om care a strâns cu mîgălă tot ce a putut strînge despre Novaci, despre oamenii lui, despre marile personalități ale Novaciului sau despre cele care au avut într-un fel sau altul legătură cu Novaciul nostru. Un om care a transformat casa sa într-un mic muzeu, și când zic mic, mă refer doar la spațiu, fiindcă valoarea sa este inegalabilă.

Un om care a fost apreciat și respectat de toată lumea, un om cu o educație și cultură aleasă, care-ți impuneau nu numai respectul cuvenit, dar și satisfacția că poți pătrunde în intimitatea sufletului său, blând și curat ca lacrima Gilortului care-i susura la câțiva metri de casa – muzeu.

Omul despre care scriu, dar îmi este atât de greu, fiindcă este atât de mult de scris despre dânsul și atât de frumos, încât, a descrie în doar câteva rânduri o viață atât de tumultuoasă, mi se pare aproape imposibil; deci, omul despre care scriu acum, dar fiind obligat să scriu la timpul trecut este inginerul Gheorghe Cuțuliga. Un om care în paralel cu profesia aleasă pentru a-și câștiga existența, s-a străduit să lase Novaciului după plecarea sa, un modest, ca volum, dar mare ca valoare culturală, tezaur de carte și documente de certă importanță istorică.

Aceste elogii pornesc din adâncul inimii mele și sunt adresate cu generozitate omului de aleasă educație și cultură, nu doar pentru caldă și sincera prietenie pe care mi-a purtat-o, ci pentru tot ce a făcut pentru binele și prosperitatea novăcenilor, a locuitorilor de pe aceste plaiuri mioritice.

40 de ani a condus Uzina Hidroelectrică din Valea Gilortului, ctitorie a ilustrului om politic care a fost Gheorghe Tătărescu. A fost artizanul electrificării a zeci de sate, de la Mănăstirea lui Brâncoveanu din Horezu până în Valea Sadului, pe văile Luncavățului, Cernei, Oltețului, Galbenului,

Gilortului, Blahniței până la Târgu-Cărbunești, realități ale unei vieți cu care s-a mândrit și pentru care oamenii l-au apreciat.

Între anii 1957-1960 a fost directorul Întreprinderii Raionale de Industrie Locală și Gospodărie Comunală Novaci, perioadă în care a adus realizări de mare importanță pentru viitorul acestei așezări: electrificarea stațiunii montane Rânca, construcția a două centre (cășerii) pentru fabricarea cașcavalului la Rânca și Ștefanu, construcția unui cuptor pentru producerea varului de construcții în Valea Novaciului, la Gura Văii, modernizarea cuptoarelor de var de la Baia de Fier prin trecerea arderii de la lemne la rumeguș. Tot în acea perioadă a sprijinit construcția Casei de Cultură Novaci, o bijuterie a Olteniei acelor timpuri prin realizarea în întreprindere a majorității tâmplăriei și scaunelor din sala de spectacole, din stejar curbat.

Inginerul Gheorghe Cuțuliga a fost omul care a dat un sfat bun oricărui om care i l-a cerut. A fost omul care nu a putut să refuze pe nimeni din cei care i-au cerut sprijinul, în orice problemă.

A făcut parte mereu din structurile de conducere administrativă ale Novaciului, postură din care a contribuit din plin la buna gospodărire și înfrumusețare a Novaciului, la dezvoltarea turistică a Novaciului și întregii zone.

A fost omul cu o educație și disciplină aleasă, cultivată în mediile înalte prin care a trecut, de la învățătoarele Paștica Stamatoiu și Aneta Comănescu la ing. Emil Patelli, Constanța Patelli, General-Medic Virgiliu Răduțescu, Școala de Aviație de la Mediaș, Gheorghe Tătărescu, fost Prim-Ministru al României, de numele căruia se leagă și construcția drumului Novaci-Sebeș-Jina. Dar cum viața fiecărui om are și un sfârșit, viața inginerului Gheorghe Cuțuliga, om al Novaciului, un om între oamenii de seamă ai acestui ținut binecuvântat de Dumnezeu, s-a încheiat în urmă cu 10 ani, la 11 aprilie 2013, la doar 15 minute după ce avusesem ocazia să-l văd pentru ultima oară, privindu-mă scurt, fără să poată rosti măcar un cuvânt. Inginerul Gheorghe Cuțuliga trăiește însă nu doar în inima mea, ci a tuturor novăcenilor care l-au cunoscut, iar pentru generațiile viitoare prin tot ce a făcut pentru Novaci.

PROFESOR MELENCU DUMITRU

S-a născut în urmă cu 90 de ani, la 9 aprilie 1933, în satul Gâlcești, comuna Scrada.

A urmat cursurile Școlii Elementare din comună, după care s-a înscris și a urmat cursurile Liceului „Frații Buzești” din Craiova.

În perioada 1953-1957 a urmat cursurile Facultății de Matematică a Universității Timișoara. După absolvirea cursurilor universitare a ales să lucreze împreună cu soția, Doamna prof. Melencu Ana la Liceul Teoretic Novaci.

Încă de pe băncile facultății, profesorul Melencu Dumitru s-a afirmat ca un student cu calități deosebite în domeniul științelor exacte.

Intrasem în urmă cu un an la Liceul Novaci și-mi amintesc despre soții Melencu, Dumitru, profesor de Matematică și Ana, profesoară de Fizică, cu câtă pasiune s-au avântat în cariera didactică, cu câtă dorință și strădanie se ocupau de pregătirea elevilor în clasă și în afara ei, în orele de meditații, pe care le făceau cu scopul de a reuși în demersul lor de a obține rezultate cât mai bune la materiile pe care le predau în școală.

La profesorii Melencu s-a manifestat din plin acea ambiție tip oltenească de întrecere, de a fi mereu în frunte, de a te situa deasupra tuturor. Și se poate spune că de cele mai multe ori au reușit, fiindcă amândoi au dovedit calități profesionale de excepție. Acest lucru s-a răsfrânt și asupra Liceului Novaci, care, grație și celor care au purtat mai departe făclia științei și culturii, au făcut din liceul novăcean o instituție de învățământ cu faimă în țară și străinătate.

Revenind la profesorul Melencu Dumitru, fiindcă așa e la noi, vorbim de bine despre oameni numai după ce nu mai sunt printre noi, trebuie spus că Liceul Teoretic Novaci s-a bucurat de succese deosebite în domeniul matematicii, recunoscute pe plan național și internațional și datorită dumnealui. Pentru profesorul Melencu Dumitru, pasiunea pentru științele exacte

se transformase în ambiție, ambiția de a demonstra valoarea școlii novăcene, recunoscută încă de la înființarea ei.

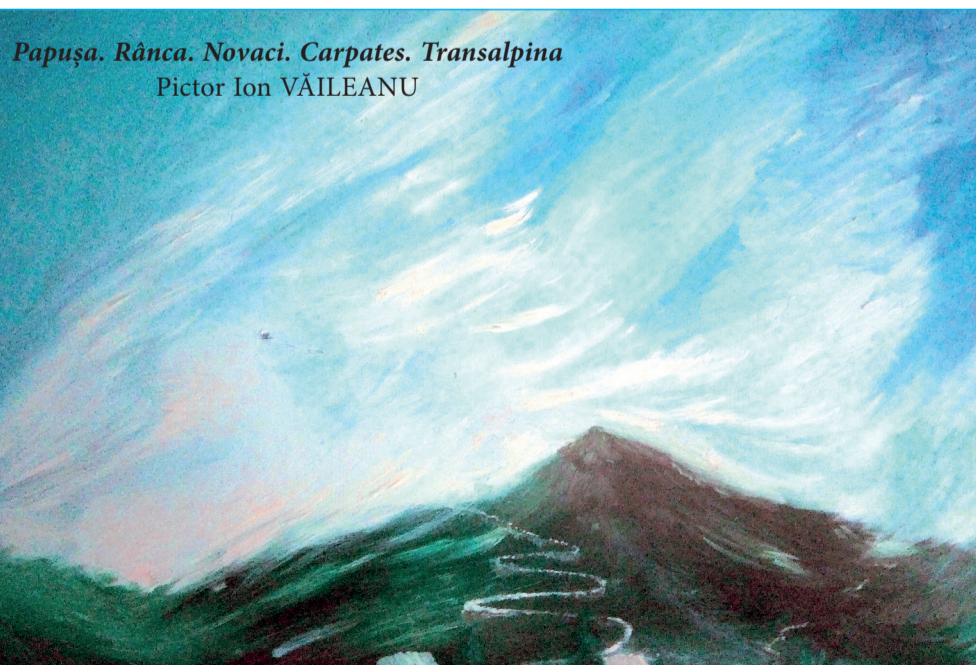
Profesorul Melencu Dumitru a reușit, de-a lungul prestigioasei sale cariere didactice să formeze matematicieni de valoare, mulți dintre ei afirmându-se în mai toate colțurile țării, dar și la Novaci, ca să dăm numai două exemple: profesorii Chiriac Ion și Popica Adrian. Alții, cum este cazul lui Popescu Cristian, Țarfula Nicolae, Bejancu Aurel și a altora, au ajuns eminenți profesori la universități de prestigiu din lume, crescuți sub oblăduirea distinsului profesor novăcean de matematică.

Succesele profesorului Melencu Dumitru s-au materializat prin numeroase premii obținute de elevii novăceni la olimpiadele județene și naționale de matematică.

Rezultatele deosebite obținute de elevii novăceni în domeniul matematicii, l-au recomandat pe profesorul Melencu Dumitru în rândul profesorilor desemnați să predea matematica în unele țări ale lumii. Astfel, în anii 1967-1968, profesorul Melencu Dumitru a predat matematica în Guinea, iar între 1975-1978 în Maroc.

Profesorul Melencu Dumitru a deținut funcția de director al Liceului Teoretic Novaci între anii 1958-1964. În anii 1973-1974 a fost Inspector Școlar de Matematică la Inspectoratul Școlar Județean Gorj.

Soarta a făcut ca profesorul Melencu Dumitru să părăsească această lume în ziua de 25 mai 2002. Școala novăceană a pierdut un dascăl de elită. Sutele și miile de elevi care i-au trecut prin mână, mulți dintre ei ajunși oameni de vază în țară și în lume, îi vor păstra veșnică amintire și recunoștință. În galeria profesorilor de elită care au contribuit la evoluția și prestigiul școlii novăcene, profesorul Melencu Dumitru, care ar fi împlinit în aceste zile 90 de ani, își are locul asigurat.

Pagină realizată de Constantin DĂRVĂREANU

NOVĂCIUL DE ODINIOARĂ...

- articole și note publicate în săptămânalul interbelic „Gorjanul”-

Cristian GRECOIU

Tăria credinței noastre:

Românul din fire, e născut creștin. Buletinul său de botez merge înaintea certificatului de naționalitate. Lăuntru-i religios dă la iveală, adeseori fapte uimitoare. Credința noastră nu e numai încredere în cele nevăzute, ci și tăria ce face din apostoli mucenici și din soldații crucii, eroii națiunii. Pe vatra acestei virtuți durează tot ce e bun în omenire: civilizație, progres. Și azi, ca-n totdeauna, va birui cel cu mai multă rezervă de energie a credinței adevărate, iar nu cel superior în număr ori înarmatul cu cele mai moderne arme deucidere a semenului. Credința singură dă avântul iubirii de Patrie, de mormintele părinților, de ogoare, de familie și de Sf. Biserică, învăluind laolaltă, în misterul rugăciunii pentru victorie, pe cei de pe front, cu cei rămași la vetre. Credința creștină a făcut minuni și în viața țaranilor români de peste Nistru, care, singuri, fără alt ajutor decât de la Dumnezeu nu și-au lepădat tradiția și învățătura sfântă în lupta de 25 ani cu bezbojnicii ruși, desrădăcinători ai religiei din sufletele umane. S-au profanat biserici, s-au omorât preoții, s-au ars icoane, s-au schingiuit creștinii ca în persecuțiile păgâne, s-au terfelit căsătoria, familia, avutul, însă nu și

credința din suflete. Galileanul a învins! Ajuns la faliment, marxismul rus aruncă praf în ochii lumii, anunțând slujbe religioase la Moscova și Londra, pentru biruința bolșevică asupra cruciadei româno-germane. Tot în credința creștină își pun și ei nădejdea în vreme de bejenie, dar: „Înapoia mea, Satano, pentru câte mi-ai făcut”. Noi românii rămânem santinelă și poartă creștină, dar și dig ortodox contra puhoiului rătăcirilor muscalilor răsăriteni. În ceasul cel mare de azi, să nu dăm crezare jivinelor clandestine cuibărite pe ospitalitatea firii noastre, ci în sfeșnic să așezăm Lumina lui Hristos, omorătoare a tot microbul și orânduitoria omenirii în fâgașul fericii, al dragostei de Neam și Țară și al supunerii față de Regele scump și de Conducătorul osârduitor în cele bune. Când muzica divinei istorii străbune cântă marșul războiului sfânt, cu praporele Sf. Biserici înaintea drapelului țării, prin credință la biruință, peste Golgotă la Înviere Națională, - e o datorie de onoare a ne dăruii pe noi înșine, pentru credința ortodoxă întregitoare și consolidatoare a Neamului nostru românesc, la nezăbovitoarea zi a dreptății Neamurilor.

Preot V.I. Tomescu-Novaci.
(„Gorjanul”, an XIX, nr. 17 din 14 mai 1942, pag. 1)

ȘACALII ÎN NOVACI

Prof. univ. dr. Nicolae VINȚANU

Se pomenea pe când eram copil doar prin literatura americană. Fuseseră de pe la noi în America câțiva ciobani care ne povesteau că oile cu care umblau ei erau măcelărite de șacali. Ca talie, șacalul este puțin mai mic decât lupul, dar este mai isteț și mănâncă tot ce ține de carne. Se pare că trăiește în haită și acesta este marele lor avantaj, că animalele de la noi nu sunt obișnuite cu acest tip de a fi înconjurate.

Vremurile s-au schimbat și acum avem și noi șacali în Novaci. Se pare că au venit din Turcia și Bulgaria, mai întâi în Dobrogea și acum au umplut pământul până la Tisa, Prut și Dunăre. Probabil că au găsit hrană destulă și se înmulțesc pe capete. Femelele fac patru pui și dacă este destulă mâncare, cam pe la o lună și jumătate, puii pleacă la vânat. Doar prin filmele științifice vedeam că hienele atacă în haită și un animal singur nu se poate apăra, fie leu sau zebre.

Oamenii de prin Novaci sunt destul de speriați și nu mai prea lasă animalele fără să le închidă. Chiar câinii dacă nu sunt în siguranță sunt atacați noaptea. Spunea o vecină, d-na Comănescu, că este speriată pentru porcii care îi are în grădină, deși are beton în jurul gardului și coteț bine construit, dar nu sunt în siguranță pentru că șacalii sapă prin curte. La unii oameni de prin Dolj le-au luat găinile dimpreună cu cloșca, de s-a dus vestea prin toată țara. Un om din Cernădia, de curând, a rămas fără vreo 80 de oi dintr-o turmă mare, omorâte fie de lupi, fie de șacali.

Șacalii, cică ar mânca puii de lup și se consideră că nu peste mult timp se va împuțina numărul lupilor, dar șacalii se vor înmulți.

La casa noastră din Păieț s-a ascuns mai mulți ani o vulpe unde își creștea puii. Într-o primăvară am văzut

că au ieșit 4 pui de sub șopron. Am strigat la ei, dar au sărit la poartă și duși au fost. De vreo 2-3 ani, de când cu șacalii, s-a cam terminat cu vulpile. Șacalii descoperă culcușul vulpii și atacă tot ceea ce prind, așa cum am constatat că și culcușul vulpii de la casa noastră fusese umblat. Probabil niște șacali au venit, dar ei nu prea stau mult timp în același loc.

Un coleg al meu, mare vânător, care încă mai predă, prof. Vasilescu din Baia de Fier, mi-a spus că șacalii sunt în Baia de Fier, în vest, Novaci și până la Crasna. Când se stabilesc într-un anume loc fac prăpăd în satele din jur. Mi-a mai spus un lucru, că șacalii fac cam 40 km pe noapte și așa se explică de ce au intrat oamenii de pe aici în panică, fiindu-le frică să rămână fără porci, vite, găini, rațe, găște, etc., toate fiind pe placul șacalilor. Se pare că atunci când sunt în haită, atacă și animalele mari, dar chiar și oamenii, bătrânii care nu se pot apăra.

În vechime se spunea că ar fi atacat pe bietul om, săracul. Capitalismul acesta a adus războiul între Rusia și Ucraina și posibil un conflict catastrofal pentru omenire, deoarece nu se lasă nici unii, nici alții.

La noi, locurile rămase de zeci de ani nelucrate, te fac să nu mai poți merge pe Plăieț sau pe Hoagă. Noile generații, unele dintre ele stau cu ochii spre Occident, așa că își vor face culcuș șacalii, pentru că nu-i mai deranjează nimeni. Și colac peste pupăză, un corb care s-a învățat pe la cuibarul cu găini și le fură ouăle. Dar despre aceasta poate vom scrie într-un număr viitor.

P.S. Poate n-ar fi rău să scriem și despre șacalii cu chip de om ai zilelor noastre... C.D.

In memoriam

TIBERIU CEIA

Vara anului 1994. Pe renumitul interpret al folclorului bănățean, TIBERIU CEIA, îl întâlnisem cu prilejul unor spectacole din cadrul cunoscutei emisiuni de televiziune „Tezaur folcloric” a îndrăgitei realizatoare Marioara Murărescu. Și el și noi, devenisem aproape nelipsiți din emisiunile Tezaurului folcloric. Îl întâlnisem și la Novaci cu prilejul unor spectacole de folclor. Ne cunoșteam foarte bine. Cunoștea la fel de bine ansamblul nostru. Pe la începutul lunii iunie 1994, m-am trezit cu un telefon de la Tiberiu Ceia. M-a întrebat dacă putem pregăti un program legat de obiceiul Sânzienelor. Cum noi chiar avusesem în repertoriul ansamblului un asemenea

obicei, răspunsul meu a fost afirmativ. În ziua de 24 iunie, de Sânziene, Tiberiu Ceia, care era și realizator al emisiunilor de folclor de la TVR Timișoara, a venit la Novaci cu echipa sa de televiziune. A filmat mai întâi Novaciul și o parte a slujbei de Sânziene la Biserica „Sf. Ioan Botezătorul”, apoi ne-am deplasat la Râncea unde am făcut filmări pentru TVR Timișoara. Filmul a fost prezentat pe TVR Timișoara aproape în fiecare an. Cu acest film, Tiberiu Ceia, împreună cu Ansamblul „Nedeia”, au participat la Festivalul internațional de film de la Slătioara, Vâlcea, festival patronat de scriitorul Dinu Săraru.

De atunci, am rămas în relații

excelente cu inegalabilul interpret al folclorului bănățean, Tiberiu Ceia, cu care am purtat mai multe convorbiri telefonice. Îmi amintesc cu mare plăcere de faptul că pe 24 mai 2012, Ansamblul „Nedeia” a participat la spectacolul „O

seară cu cântec” organizat de ETNO TV și transmis în direct între orele 20,00-24,00, unde ansamblul novăcean a cântat și jucat în platoul televiziunii amintite patru ore, alături de mari interpreți ai cântecului popular românesc, făcând cinste Novaciului. În timpul spectacolului, renumitul interpret al folclorului bănățean, Tiberiu Ceia, mare admirator al ansamblului nostru, a intrat în direct pe postul ETNO TV și a adresat cuvinte de laudă la adresa ansamblului „Nedeia” Novaci.

Am aflat, cu tristețe, că ne-a părăsit un mare prieten, unul dintre cei mai mari interpreți ai folclorului românesc, o voce inconfundabilă, de aur. Tiberiu Ceia a plecat acolo, sus, unde este dorit de cei care au nevoie să le alinte durerea și dorul după cei lăsați pe acest pământ.

Drum lin către împărăția Cerurilor, unde vei întâlni veșnicia, Tiberiu Ceia. Pentru noi, novăcenii, vei rămâne un om de o sensibilitate și blândețe de excepție, un suflet pur, curat, cinstit, iubitor nu doar de folclor, ci și de țară și neam. Veșnică amintire!

Constantin DĂRVĂREANU

Gen. Magistrat (R) PETRE SIMILEAN

POETA ILEANA BUSUIOCEANU

Ileana Busuiocanu este descendentă a ilustrei familii a boierilor Busuioceni din Pițic, poetă de o sensibilitate ieșită din comun. În poemele sale mărturisește cu o sinceritate rar întâlnită sentimentele care o leagă de locurile natale, Oltenia fiind socotită „țara copilăriei și a visurilor sale”.

Teama de a nu tulbura farmecul acestor adevărate

jurăminte de credință, m-au determinat să aleg pentru „Novăceanul” cinci dintre poemele scrise de aceasta pe care le voi prezenta, fără alte comentarii. Poemele fac parte din volumul intitulat „Lumină din țara mea”, publicat de Editura Ramuri din Craiova în anul 1942.

„Oltenia” este primul dintre acestea.

OLTENIA

Oltenie, Țară a copilăriei mele,
Țară a visurilor mele, de azi,
Drumul mi-a purtat pașii, spre tine,
Pe maluri de apel, lângă bătrânii tăi brazi.
Smerit sufletul vine, să Ți se nchine,
Oltenia, Țară a copilăriei mele!

Apele Tale cântau doine, în cale.
Sălciile Tale mi-au dat umbră și răcoare;
Cântecul Tău a rodit în sufletu-mi, jale
Și poienile mi-au vorbit prin fiece floare
De Tine, Oltenie, de freamătul codrilor Tăi.

Am venit pe-un drum, presărat cu romanițe
Fântâni mi-au ieșit în cale, cu plin.
Razele soarelui semănau cu Domnițe,
Din lumină născute, sub cerul senin.
Am venit spre Tine, pe-un drum cu
romanițe,

Ca la un oaspe, mi-ai ieșit în cale;
Izvoarele Și-au repetat cuvintele sfinte,
În amurguri, din ce în ce mai pale.
Numai eu, cu Tine, mergeam înainte ...
Ne-a ajuns noaptea, la cumpăna unei
fântâni
Și mi-ai dat să beau apă, din albele Tale
mâini.

Am adormit pe iarba proaspăt cosită
Și Tu mi-ai învăluit mâinile și picioarele,
Cu arome de sulfină - mai crezut obosită -
Eu Te-am visat, Țară, soră cu soarele,
Albastru cerului mi-a nseninat gândul
Și-am crezut că fac bine: cântându-l.

Te-am cântat, Oltenie, Țară a copilăriei mele
Cum cântă ciobanii dorul satului lor,
Cum cântă izvorul luminat de stele,
Cântecul Timpului, Cântecul Hrisoavelor,
Așa, te-am cântat, Oltenie, Țară a copilăriei
mele!

Poemele „Nu mai sunt eu” și „M'au chemat potecile Parângului”, Tismana și „Jiul” sunt alte patru poeme în care Ioleana Busuiocanu își deapănă amintirile despre locurile natale.

NU MAI SUNT EU

M'au chemat Jiule, amintirile, acasă...
M'ai chemat și tu, apă lină mătăsoasă...
Sufletul, mi l'ai prins în răchitele din crâng,
Și eu nu fac altceva, decât vin lângă tine și
plâng...

M'ai chemat, Jiule, să-mi săruți fruntea...
Era atâta lumină, în valuri,
Că n'am știut, Jiule, să opresc pe maluri,
Liniștea, care-mi întindea puntea...

Te-am trecut înnot - erai mic -
Sufletul tot, mi l'ai prins în pietriș;
Și-acum, de câte ori vin, trebuie pe furiș,
Să mă despart de tine, să te las un pic...

Mi-ai apăsă cu șuvoaiele tale,
Umerii și mi-ai arătat, ce e viața.
Jiule, Jiule, dece, când vine dimineța,
Nu mă iei niciodată, cu tine, la vale?...

M'AU CHEMAT POTECILE PARÂNGULUI

M'au chemat acasă, potecile Parângului.
Mi-au șoptit apele Jiului,
O poveste cu zâne și zmei, iar crângului,
I-am rupt crenguțele-aninului.

M'au chemat tălângile satelor de munte,
Mi-au spus povestea albilor ciobani
Și sufletul singur a trecut prin ani,
Venind la tine să te-asculte.

M'au chemat valurile pâraielor reci;
Pietrele munților Parâng, cu crestele verzi,
Mi-au spus, că pe-acolo, ți-așezi,
Tu, lună, cortul, când treci.

M'au chemat liniștile văilor adânci.
Mi-au repetat ecoul copilăriei mele.
Povestea s'a lovit sgomotoasă, de stânci,
Și-a intrat în mine, rupându-se din ele.

M'am oprit. Drumul a tăcut. M'a privit
Dumnezeu.
Am îngenunchiat pe muntele Parâng.
Oițele ciobanilor au crezut că plâng.
Ce-a fost cu mine, de-atunci, știu numai eu.

TISMANA

Pe maluri albastre, de munte,
Plecai, să-mi găsec liniștit,
Trecutul, ce-a vrut să m'asculte
Pe vremuri, în umbră de schit.

Pe maluri smălțate cicoare,
Trecui legănată de vis.
Lumină și fluturi, să sboare,
Veniră, pe drumul deschis.

Plecai să-mi ascult amintirea,
Urcând mângâiată de brazi.
Și n'locuri, ce fură privirea,
Gândesc fermecată azi.

Trecutul se frânge pe maluri,
Mereu, luminate ca n'vis;
Iar luna, cu razele n'valuri
Și-ascunde privirea n'abis.

Pe maluri, aceiași, spre munte,
Urcai și-mi găsii liniștit,
Trecutul, ce vrea să m'asculte
Și astăzi. În umbră de schit.

JIUL

M'au chemat, Jiule, valurile tale, înapoi
Și pietrele, rostogolite sgomotos,
În nopțile copilăriei mele, lângă oi,
Mi te-au cântat între maluri, duios.

De-atunci, Jiule alb, de la munte,
Și-au crescut sălcii și anini pe mal,
Dorul mi-a zidit peste tine, punte
Și anii te-au risipit în fiecare val.

Aseară, când m'am întors înapoi
Și te-am găsit singur și tulburat de ploii,
Pe malul drept, pe digul crescut din nevoi,
Mi s'a părut, că m'ngropi în zăvoiu.

M'ai chemat acasă, poveste haiducă,
Mi-ai ținut calea, cu brațele deschise
Și din singurele mele vise,
Ai făcut un cântec oltenesc, de ducă.

Aseară, lângă tine, mi-am sădit tulpina...
Ultima tulpină, care crescuse departe,
Am desgropat-o și ca ntr'o carte,
Am adâncit-o, în albia din care-mi venise
lumina.

Mă lași aici, în zăvoiu cu-anini,
Să mă uit toată ziua la soare,
Până vine iar seara...
Seara, când libertate îmi moare,

Atunci, Jiule, sunt iarăși cu tine;
Undele tale lovesc iarăși, puternic, în mine
Și eu nu mai sunt eu: ești tu
Și eu nu mai sunt eu: Ești tu
Sufletul vieții mele, de-acu...

Lucia Silvia PODEANU

PLOAIE DE LUMINĂ

Ploaie de lumină peste ramuri
Albul pur al lacrimilor
Picurat în flori
Zi de primăvară caldă și senină
Zi când toate s-au deschis

Când lumina iubirii
divine învăluie
făptura din noi
Căci singură n-ar fi putut să deștepte în ea
sămânță de stea
Sufletul e vindecat
în săptămâna pătimirii
Zi de așteptare a marii Învieri

Calmul și tăcerea cuprind firea
Viața pretutindeni a pornit.
Curățat de vina ancestrală
Omu-i iar primit în Paradis.

aprilie

Alexandru Delu Opriteșcu

RUGĂ

Miruie greșelile fiilor
Doamne norii, pereche
livezile, pomii... și nepereche
iubirea de viață făr' de păcat.

cu seva pământului și clipa fugară Sfințește
care se scurge necunoașterea
ca o adiere cu lumină
în veșnicie. și dăruiește slavă,
mântuirea

Adună suferințele pierdute
boabele vieții din care ne-am
în vârtejul timpului, întrupat.

să cunoaștem, Arată Doamne
slujindu-te, poporului meu
tainele Tale. calea smereniei

Miluieste și a izbăvirii,
destine rătăcite în trup
și iartă patimile puterea unui nou
din lăuntrul ființei, început.

Fie ca bucuria Învierii Domnului să vă aducă în suflet liniște, pace,
sănătate și bucuria de a petrece clipe magice alături de cei dragi.

HRISTOS A ÎNVIAT!

REDACȚIA PUBLICAȚIEI „NOVĂCEANUL”

COLEGIUL DE REDACȚIE:

Constantin DĂRVĂREANU, redactor șef

Nicolae VINȚANU, redactor șef adj.

Alina ȚICU, redactor

Cristian GRECOIU, redactor

Tel. 0744 656 726, e-mail: darvareanu@yahoo.com

NOVĂCEANUL

Publicație lunară tipărită cu sprijinul
Primăriei și Consiliului Local Novaci
și al obștilor de moșneni din Novaci,
Pociovaliștea și Cernădia

Pre-press & print:

Tipografia
ProdCom

S.C. TIPOGRAFIA PROD COM S.R.L.
Târgu-Jiu, Gorj, str. Lt. Col. Dumitru Petrescu, nr.20
Tel. 0253-212.991, Fax 0253-218.343
E-mail: tipografia.prodcom@gmail.com

Tehnoredactare: RODICA TEIȘI